

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1977

12741000

BRNO 1980

spolu s destičkou byly součástí inventáře hrobu. Kostru pochovaného jedince se nepodařilo získat, a to patrně proto, že mezi recentními lidskými kostrovými pozůstatky unikla pozornosti.¹

P o z n á m k a :

1 Nálezy jsou uloženy ve sbírce Vlastivědného kroužku při OB ve Velkých Břlovicích.

Grab der Schnurkeramik in Velké Břlovice /Bez. Břeclav/. Im Winter 1977 wurden beim Grabaushub auf dem Friedhof in Velké Břlovice in einer Tiefe von 180 cm Keramikbruchstücke gefunden, aus denen es gelang, den Teil einer grossen Amphore mit kugeligem Körper, eine Schlüssel mit S-förmig profilierten Wänden und den Hals eines Kruges zu rekonstruieren. Ausser Keramik wurde beim Aushub ein Plättchen mit drei Öffnungen gewonnen, das aus einem Eberzahn hergestellt war. Die gefundenen Gefässbruchstücke sowie das Plättchen bilden einen Bestandteil des Inventares eines Grabes der Kultur mit Schnurkeramik. Das Skelett des bestatteten Individuums konnte nicht geborgen werden.

HROB KULTURY SE ZVONCOVITÝMI POHÁRY V PÍSKOVNĚ MEZI BULHARY A MILOVICEMI

/okr. Břeclav/

Tomáš Dočkal, Bulhary, Zdeněk Měřínský, AÚ ČSAV Brno

Koncem července 1977 bylo zjištěno, že v těžební stěně pískovny mezi Milovicemi a Bulhary se rýsuje narušený archeologický objekt. Ve dnech 30.VII. - 1.VIII. byl na místě proveden záchranný výzkum. Ukázalo se, že narušená jáma byla jámou hrobovou. Podle typického hrnku s uchem, jenž byl u skrčené kostry nalezen, bylo možno zařadit tento hrob do rámce kultury se zvoncovitými poháry. Z povrchových sběrů pod těžební stěnou pochází i část mísy KZP a džbán s uchem. Tyto nálezy nás opravňují vyslovit domněnku, že v pískovně mezi Bulhary a Milovicemi je narušováno větší pohřebiště kultury se zvoncovitými poháry.

P o z n á m k a :

1 Pískovna je známa z minulosti řadou nálezů z různých období pravěku až po středověk. Srov. J. Říhovský, Kulturní jáma s podolskou keramikou u Bulhar /okr. Břeclav/, PV 1972, Brno 1973, 31-32. K. Ludikovský, Halštatský sídelní objekt v pískovně v Bulharech /okr. Břeclav/, PV 1972, Brno 1973, 34-35. B. Klíma, Zachraňovací akce u Bulhar /okr. Břeclav/, PV 1970, Brno 1971, 78-79. K. Ludikovský - Z. Měřínský, Halštatský sídelní objekt z pískovny u Bulhar /okr. Břeclav/, PV 1975, 32-33.

Grab der Glockenbecherkultur in der Sandgrube zwischen Bulhary und Milovice /Bez. Břeclav/. In den Tagen vom 30. VII.-1. VIII. 1977 wurde in der Sandgrube zwischen Bulhary und Milovice ein Skelettgrab in Hockerlage untersucht. Nach dem Topf mit Henkel, der bei dem Skelett gefunden wurde, kann das Grab in den Rahmen der Glockenbecherkultur eingereiht werden.

HROBY KULTURY SE ZVONCOVITÝMI POHÁRY A STŘEDODU- NAJSKÉ MOHYLOVÉ KULTURY V BULHARECH

/okr. Břeclav/

Zdeněk Měřínský, Stanislav Stuchlík, AÚ ČSAV Brno

V květnu 1977 provádělo JZD Sedlec vykop rýhy pro vodovodní potrubí v tratích původně zvaných "In langen Lehen" a "Die Rustenacker", asi 0,7 km jižně od Bulhar, západně silnice Bulhary-Lednice. Zhruba na rozhraní obou tratí narušila rýha kostrové hroby orientované Z-V. Porušené hroby objevil ing. T. Dočkal z Bulhar a upozornil na ně pracovníky expedice Archeologického ústavu ČSAV v Dol-

ních Věstonicích. Záchranným výzkumem, který následoval bezprostředně pochlášení, bylo zjištěno, že se jedná o dva kostrové hroby, jež byly protátny výkopem. Severní hrob označený č. 1 byl odkryt plošně a bylo zjištěno, že obsahoval pohřb patrně dvou jedinců. Na zápěstí jedné kostry byly nalezeny dva náramky svinuté z bronzového drátu a ukončené spirálovitými růžicemi. Náramky umožňují datovat hrob do období středodunajské mohylové kultury. Jižně od tohoto hrobu byl ve výkopu patrný hrob č. 2, který byl téměř celý zničen a pochází z něj pouze zlomkovitý antropologický materiál. Podle terénní situace lze předpokládat, že oba hroby patří do stejného období.

Při ověřování nálezových okolností v okolí zničeného hrobu 2 byla v sondě západně od hrobu 2 zjištěna část kruhového žlábků, který náleží kultuře se zvoncovitými poháry. V podzemních měřicích roku 1977 byla nad tímto objektem otevřena plocha asi 7 x 7 m. Po odstranění ornice se objevil v hloubce 50 cm kruhový žlábek o průměru 620 až 640 cm. Šířka žlábků byla 30 až 40 cm a hloubka kolem 30 cm. Uprostřed kruhu byly zhruba na úrovni podloží zjištěny rozhozené spálené lidské kosti a u nich přiložena mísa, hrnek a zvoncovitý pohár.

Gräber der Glockenbecher- und der donauländischen Hügelgräberkultur in Bulhary / Bez. Břeclav /. Im Mai 1977 führte die LPG Sedlec einen Rinnenaushub für die Wasserleitung in den ehemals genannten Fluren "In langen Lehen" und "Die Rustenacker", ca. 0,7 km südlich von Bulhary durch. Ungefähr an der Grenze der beiden Fluren stürzte die Rinne W-O orientierte Skelettgräber. Durch die Rettungsgrabung wurden 2 Skelettgräber der donauländischen Hügelgräberkultur untersucht. Grab 1 enthielt die Bestattung von vermutlich zwei Individuen. Auf dem Gelenk des Skelettes fand man zwei Armbänder, aus Bronzedraht gedreht und mit spiralförmigen Rosetten beendet. Grab 2 war fast gänzlich zerstört und es stammt aus diesem nur bruchstückartiges anthropologisches Material. Westlich von Grab 2 war noch ein Brandgrab der Glockenbecherkultur festgestellt worden, das in der Mitte eines Kreisgrabens im Durchmesser von 620 bis 640 cm beigelegt war. Bei den verstreuten verbrannten Menschenknochen war eine Schlüssel, ein Topf und ein Glockenbecher.

NÁLEZ KERAMIKY KULTURY ZVONCOVITÝCH POHÁRŮ V NOVÝCH BRÁNICÍCH

/okr. Brno - venkov /

Ivan Peškař, AŮ ČSAV Brno

Asi 200 m na západ od okraje obce Nové Bránice vyryl proud vody, stékající po srpnových bouřích v r. 1977 po jižním svahu údolí, sklánějícím se na severovýchod k pravému břehu řeky Jihlavy, uprostřed polní cesty, vedoucí podél malého hájku v blízkosti hřbitova, 15 - 25 cm hluboký a místy až 40 cm široký žlábek. Ve vzdálenosti 68 m na jih od vozovky, směřující od hřbitova k rozcestí se silnicí do Moravských Bránic, byly v profilu vodou vymleté rýhy odkryty střepy pravěké keramiky. Zbytky nejméně dvou nádobek, těsně pod uježděným povrchem roztláčené do protáhlé skupiny na ploše přibližně 70x30 cm, ležely ve vrstvě slabě zahliněného načervenalého štěrpkopísku, v němž se nepodařilo zjistit žádné stopy zásyvu nebo kosterních pozůstatků, takže charakter nálezů nelze blíže určit. Z rozdrčených střepků se dal rekonstruovat 89 mm vysoký nezdobený džbánek hnědé barvy, umožňující zařazení objevené keramiky do kultury zvoncovitých pohárů.

Keramikfund der Glockenbecherkultur in Nové Bránice / Bez. Brno - venkov /. In dem hügeligen Terrain am rechten Ufer des Flusses Jihlava westlich von Nové Bránice hatte die Wasserflut nach Sommergewittern eine seichte Furche ein, in der man Überreste prähistorischer Keramik entdeckte. Der Charakter des Fundes kann nicht näher bestimmt werden, aus den zermalmen Scherben gelang es jedoch einen kleinen unverzierten Krug zu rekonstruieren, der der Glockenbecherkultur angehört.

KOSTRA KULTURY ZVONCOVITÝCH POHÁRŮ ZE ŽDÁNSKA

/okr. Hodonín /

Milan Stloukal, Národní muzeum, Praha

Při studiu sbírek v muzeu ve Žďánicích nalezl S. Stuchlík mj. starší nález pohřbu kultury zvon -

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1977

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně , sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : doc. dr. B. Klíma, A. Malinková, A. Šik
Na titulním listě : Bronzová dýka z únětického pohřebiště v Mušově
Tisk : Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov,
provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejné